1 Cetatea geto-dacică de la Gruiul Dării este învăluită în mister

Intrarea din cetatea geto-dacică de la Gruiul Dării sec 1 e.n.

Despre ruinele cetății de la Gruiul Dării, aflată pe drumul spre releul de la Pietroasa, legenda spune că, odată cu venirea frigului, comorile din zonă obișnuiesc să răsufle.

La început de decembrie, după ce mustul se oprea din fiert și roadele câmpului erau asezate cuminți în hambare, bătrânii din Pietroasa obișnuiau să povestească țâncilor la gura plitei sobei de pământ, despre comorile descoperite aici de-a lungul timpului. "**Când eram copil bunicii îmi spuneau că au văzut mai ales în nopțile scurte și geroase ale iernii, flăcări țantoșe care încep să joace ici colo pe dealurile din Pietroasa chiar la Gruiu Dării. Sătenii bătrâni povesteau și ei cam ce-au auzit de la părinți și bunici, cum că cei care dau de aur și vor să se îmbogățească rapid sunt blestemați în veci și au parte de un destin tragic**", spune Mușa Alexandru, de 48 de ani, născut în satul Clondiru, din comuna Pietroasa .

Dealul Gruiu se află la mică distanță de locul unde a fost descoperită Cloșca cu pui de Aur .

Așezări din epoca de piatră

Arheologii spun că au descoperit la Gruiu Dării de Pietroasa obiecte valoroase din punct de vedere istoric si spiritual. "**Sunt elemente aici și din neolitic. Pentru epoca dacică târzie aici s-au descoperit numai complexe de tip moviliță, de regulă cu ring de piatră și uneori cu vetre, inventarul depus fiind deosebit de bogat și variat. La Gruiul Dării, noi am identificat mai multe vetre și materiale pentru întreținerea focului pe care le-am încadrat într-un context spiritual. Complexele de locuire sunt mai puține în regiunea respectivă dar mai jos pe platouri se afla alte terase care probabil au fost locuite încă din epoca de piatră**", a declarat Sebastian Matei, cercetător la Muzeul Județean din Buzău.

Un ceas solar veghează peste timp

Istoricii povestesc că “în antica cetate de pe Dealul Gruiu, ceasul solar a lui Zalmoxe așteaptă peste timp revenirea sacerdoților plecați în grabă din fața hoardelor năvălitoare. Din inima pământului scormonit răsar cateva trepte și ziduri înnegrite de trecerea vremii, care acum sunt pe jumătate îngropate”.

Repertoriul Arheologic Național clasifică acest sit ca fiind unul din cele mai importante monumente ale geto-dacilor.

Gruiul Dării, locul în care au trăit dacii (II)

Autor: **Ionel Grama**

In ziua de 8 august 2011, pe dl prof. univ. dr. Valeriu Sîrbu l-am găsit undeva pe culmile dealurilor ce străjuiesc nordul comunei Pietroasele, din județul Buzău. Domnia Sa este doctor în ştiinţe istorice, cercetător ştiinţific gradul I, conducător de doctorate, director adjunct al Muzeului Județean al Brăilei şi cercetător ştiinţific la Institutul de Arheologie „Vasile Pîrvan“ din Bucureşti. Cînd am ajuns acolo, pe o căldură sufocantă, împreună cu un grup de specialişti, dl Sîrbu trudea cu migală, căutînd urmele strămbunilor noştri care au trăit în acele locuri cu milenii în urmă.

Ce ați găsit aici, pînă în prezent?
Pentru epoci diferite, am găsit tipuri diferite de vestigii. Pentru neoliticul final, pentru epoca bronzului şi pentru prima parte a epocii dacice, am găsit urme de locuințe, aşa cum am mai spus, de vetre, bordeie, dar şi ustensile şi vase din ceramică. Pentru perioada în care a fost cetate, mărturie stau zidurile de piatră, ridicate în două faze, puternice, înălțate pe toată panta, în jos. Se văd şi acum structurile zidurilor în sine, dar şi ale întăriturilor de susţinere a acestora. Din epoca tîrzie, cînd a fost loc sacru, nu s-a mai găsit niciun fel de complex ce ar fi putut arăta că aici s-a locuit. Nu mai există bordeie, vetre şi gropi, ci numai depuneri votive, cu diverse tipuri de piese: podoabe, arme, monede, părți de la harnaşamentele cailor şi multe vase ceramice, care, probabil, au fost cu ofrande aduse divinităţilor la care se închinau.

Ce înseamnă, de fapt, o zonă sacră?
Trebuie subliniat faptul că sînt cu totul excepționale descoperirile din secolul I d.Hr., cînd aici a fost zonă sacră. Este singura de acest tip pe care o cunoaştem din civilizația geto-dacă. Vorbim despre o incintă sacră,

cu ziduri din piatră fasonată, făcută după cele mai înaintate tehnici de atunci. Tipul de depuneri este cu ringuri de piatră, cu vetre şi depuneri de piese. Există sute de asemenea obiecte şi pe terasele din jur. Aceasta dovedeşte un nou tip de credinţă şi de ritualuri pentru lumea geto-dacă. Sigur, e dificil de spus căror divinităţi li se închinau. Pot fi două linii generale: prima, fiind vorba de o înălţime, cu depuneri în formă circulară şi cu vetre, poate fi legată de un cult solar, adică înălţime, formă circulară, foc. Pe de altă parte, pot fi legate de cultul vetrei, al familiei. Neexistînd surse scrise, nu putem şti cu siguranţă care a fost motivaţia pentru care au ridicat aici un centru sacru, de mare importanţă locală şi regională. Multe dintre aceste amănunte nu le vom şti niciodată, aşa cum nu vom afla gesturile ritualurilor, cuvintele şi incantaţiile care se făceau. Poate, doar, cu un mare noroc, să descoperim căror divinităţi sau credinţe le-au fost ridicate. Ceea ce ne-a rămas sînt însă părţi pozitive, cu anumite limite în care ne putem gîndi cum se desfăşurau aceste ritualuri.

Cum au fost dacii, ca oameni şi ca popor?
Mă ocup de această problemă de 35 de ani. Noi ne iubim strămoşii aşa cum ne iubim părinţii, şi nu pentru că au fost cei mai viteji şi cei mai bogaţi sau mai frumoşi, ci pentru că sînt ai noştri. Vorbind despre daci, e sigur că, în anumite perioade şi zone, au fost o civilizaţie înaintată pentru acele vremuri. Nu este posibil să construieşti zeci de cetăţi, folosind tehnicile cele mai avansate, să ridici temple uriaşe pe vîrfurile munţilor, să ridici construcţii mari din piatră şi lemn, să ai o artă a argintului, să baţi monede ş.a.m.d., fără să existe o civilizaţie dezvoltată. Este evident că dacii aveau un grad înaintat de civilizaţie, o civilizaţie structurală, dar nu putem vorbi totuşi despre un stat al dacilor, ci de o regalitate, deoarece nivelul de dezvoltare nu ne permite să afirmăm acest lucru. Este vorba deci, de-a lungul celor două secole, de la Burebista la Decebal, despre regate dacice foarte puternice, structurate pe anumite zone, dar şi despre şefi importanţi, de o mare autonomie în anumite perioade.

Domnule profesor, de-a lungul timpului, revista noastră a publicat diverse materiale privind romanizarea dacilor şi a formării poporului român, ca urmare a ocupaţiei romane. Care este punctul dvs. de vedere?
Pentru acele vremuri, din afara lumii greco-romane, putem vorbi despre civilizaţia dacilor ca despre o civilizaţie avansată. In cea de a doua perspectivă însă, dacă e să privim, noi, românii, în ce măsură sîntem romani şi în ce măsură sîntem daci, vom vedea că în mare parte sîntem romani. Chestiunile sînt fără dubii. Numele nostru este români, de la România, care vine de la Roma. Limba noastră se cheamă română, de la limba latină vorbită de romani în proporţie de peste 80%, iar credinţa creştină, în mare măsură, este de sorginte latină. Nu există nicio dovadă că dacii şi romanii ar fi fost foarte apropiaţi la limba vorbită, că dacii noştri i-ar fi învăţat pe romani limba latină, aşa cum se mai vehiculează. Este absolut exclus acest lucru, din mai multe motive. Cele maximum 200 de cuvinte care ni s-au păstrat din limba dacilor sînt total diferite de limba latină. Noi îi moştenim pe daci, în mare măsură, sub alte aspecte. Este evident că, biologic, într-o măsură foarte mare, sîntem urmaşii dacilor. Şi sub aspect psihologic şi al tradiţiilor sîntem daci. Noi trebuie totuşi să fim mîndri că sîntem urmaşii romanilor, care au fost o mare putere, o mare forţă, o mare civilizaţie. A pune în antiteză puterea romană, care i-a cucerit pe daci, este foarte greşit. Desigur, pentru daci a fost o mare tragedie, o mare nenorocire că ne-au cucerit romanii, de la pierderea de zeci de mii de vieţi omeneşti la pustiirea cetăţilor şi a sanctuarelor, de la deplasări de populaţii la luarea de prizonieri, însă, din perspectiva istorică a românilor, nu ne putem nega pe noi înşine, ca români, nu putem nega limba noastră, româna, o limbă latină, nici credinţa creştină, care este tot a noastră. Nu pot fi puse în acelaşi taler ce s-a întîmplat atunci cu politicile de azi. Incă o dată, eu mă ocup de daci şi pot afirma cu siguranţă că au fost un popor care a avut mari calităţi şi realizări deosebite şi care, dacă nu ar fi fost distrus, şi-ar fi dezvoltat civilizaţia specifică. Insă, din perspectiva istorică a românilor, trebuie să aplicăm dreapta judecată.

De cîţi ani se lucrează în acest sit arheologic şi de cînd trudiţi dvs. aici?
Eu conduc săpăturile de aici încă din anul 2001. Sîntem o echipă destul de mare, de la Muzeul Judeţean Buzău, de la Muzeul Brăilei, dar şi alţi colegi, de la alte centre din ţară sau de peste hotare. Acum avem aici antropologi, specialişti cu fauna, pentru analiza oaselor de animale, geofizicieni, arhitecţi pentru ziduri şi arheologi. Aceasta este a 11-a campanie arheologică pe care o conduc. S-a mai săpat aici încă 16 ani înainte de venirea mea, din 1973 pînă în 1989, în total 25 de ani de săpături arheologice în acest loc. Am publicat

două volume despre situl de aici în acest interval şi, pînă la sfîrşitul acestui an, va apărea şi cel de al treilea, despre descoperirile de la Pietroasele. Ţin să-i evidenţiez şi pe colegii alături de care lucrez aici. Incă de la începutul lucrărilor a fost aici dl. Sebastian Matei, în prezent director al Muzeului Judeţean Buzău, apoi doi colegi, tot de la Buzău, Daniel Costache şi Laurenţiu Grigoraş, arheologi. In afară de aceştia mai sînt şi alţii, care participă la săpături, de la studenţi la doctoranzi. Mai avem alături de noi şi două colege din Elveţia, o antropoloagă şi o specialistă în zoo-arheologie, precum şi alţi colegi din ţară. Ca pregătire, toţi cei care lucrează aici au cel puţin masteratul, majoritatea fiind doctori în ştiinţe istorice.

După 25 de ani de săpături, dintre care zece s-au făcut sub conducerea dvs., sînt folositoare aceste date pentru elevi, studenţi şi necunoscători, dar care ar trebui să cunoască istoria lor şi a ţării lor? Desigur, valorificarea lor ştiinţifică şi culturală se face prin mai multe mijloace. Din punct de vedere ştiinţific, se face prin cărţi şi studii, publicate fie în ţară, fie peste hotare. Pentru publicul larg există însă mai multe căi. Piesele cele mai valoroase sînt expuse la Muzeul din Buzău, unde există o sală întreagă numai cu exponate descoperite aici. A treia cale este prin conferinţe pentru toată lumea, organizate la Buzău sau chiar aici, în comună. Beneficiarii trebuie să fie de la comunităţile locale pînă la lumea ştiinţifică din zonă, din ţară şi din străinătate. S-a modificat semnificativ nu numai cunoaşterea zonei, prin descoperiri, dar au apărut şi noi concepţii ştiinţifice privind ansamblul celor trei perioade - de acum 5.500 de ani, din urmă cu 3.500 de ani şi de acum 2.000 de ani.
Cînd am părăsit acele locuri, echipa dlui prof. univ. dr. Valeriu Sîrbu căuta, centimetru cu centimetru, urme ale strămbunilor noştri care au trăit acolo în urmă cu peste cinci milenii. Zidurile masive din piatră aşteptau să fie şi ele cercetate, pentru a-şi spune istoria lor şi a celor care le-au ridicat. Menţionăm că, de-a lungul timpului, revista noastră a publicat şi alte materiale legate de civilizaţia dacilor, a influenţei romane asupra formării poporului român, în care părerile cercetătorilor în istorie şi arheologie, dar şi din alte domenii, au fost altele decît cele cuprinse în acest articol. Nefiind specialişti, am prezentat aici, cuvînt cu cuvînt, spusele dlui prof. univ. dr. Valeriu Sîrbu, o mare personalitate în domeniul arheologiei şi a istoriei dacilor, tocmai pentru a evidenţia diferenţele de opinii existente, dar şi pentru a respecta toate părerile emise. Ii mulţumesc domnului profesor pentru amabilitatea cu care m-a primit acolo, în casa dacilor, şi pentru extraordinarele explicaţii pe care mi le-a oferit. De asemenea, le mulţumesc dlui plutonier adjutant Florin Dragomir, fără sprijinul căruia nu aş fi putut ajunge pe acele înălţimi, dlui ing. Dan Stelian şi dlui ing. Alexandru Ursea, ambii din comuna Pietroasele, judeţul Buzău, care m-au ajutat în timpul documentării.

1.1.1 Gruiul Darii si Pietroasele sau dacii si romanii la Buzau

Zona Buzaului abunda in vestigii dacice, insa Carlomanesti si Gruiul Darii reprezinta situri arheologice de mare valoare pentru descoperirile de aici.

***Panorama dealului Istrita, cu ostile de butuci de vie la picioare**. Foto: Cristina Bunea*

De ce sat dacic sus la Gruiul Darii si castru roman, jos la baza dealului Istrita?

Intr-un interviu acordat revistei Lumea Misterelor in 2011, dl.Valeriu Sârbu, doctor în ştiinţe istorice, cercetător ştiinţific la Institutul de Arheologie „Vasile Pîrvan“din Bucureşti explica valoarea exceptionala a
descoperirilor din secolul I d.Hr de la Gruiul Darii, com. Pietroasele, cînd aici a fost zonă sacră.

Gruiul Darii reprezinta singura zona de acest tip pe care arheologii romani o cunosc din civilizaţia geto-dacă.
http://www.lumeamisterelor.com/rubrici/senzational/gruiul-darii-locul-in-care-au-trait-dacii-ii/

Fiind vorba de un sat, probabil că aici au stat conducătorii, elitele lor, pentru a putea supraveghea întreaga zonă. După cum vedeţi, de aici se vede foarte bine totul în jur, pe distanţe foarte mari. In a doua etapă, cînd aici a fost cetate, este evident că s-a ales această înălţime, deoarece pe trei părţi are pante abrupte, deci era apărată natural şi exista doar o singură cale de acces, ce putea fi supravegheată şi apărată mai uşor. In fine, în a treia etapă, cînd aici a fost loc sacru, observaţi că se găseşte un fel de amfiteatru, de aici se vede bine şi în jos, dar şi de jos se vede perfect acest vîrf. Orice ritual ce se desfăşura putea fi văzut de oriunde.
Dacii nu făceau drumuri pe văi, ci numai pe culmi, din motive de siguranţă. Pe văi, atunci cînd ploua, veneau şuvoaie de apă şi trebuiau amenajate podeţe, locuri de trecere, care puteau fi foarte uşor distruse. De asemenea, pe văi exista şi pericolul de a cădea în ambuscade, uşor de organizat în locuri strîmte. Apoi, dacă faci drumuri pe văi, depui un efort dublu, cînd vrei să traversezi un deal, să îl urci sau să îl cobori, repetînd aceasta de fiecare dată cînd este nevoie. Dacă drumul este însă pe culme, doar cobori în partea în care doreşti. Drumurile principale ale dacilor erau pe culmi şi legau înălţimile, nu văile. De sus puteau vedea tot şi dominau zona, avînd iniţiativa, în caz de pericol.
Peste tot pe unde au ajuns şi au distrus cetăţile dacilor sau locurile sacre ale acestora, romanii şi-au stabilit, în apropiere, fie un punct de supraveghere, fie un oraş, tocmai pentru ca dacii să nu se mai poată întoarce să-şi reconstruiască cetăţile şi pentru ca aceştia să nu-şi mai continue viaţa spirituală, să se mai poată reuni şi întări. Distrugerea cetăţii dacice, a locului sacru, de aici de la Gruiul Dării, coincide cu ridicarea castrului roman de jos, de la podul din Pietroasele.
Puteti citi articolul complet pe:
http://www.lumeamisterelor.com/rubrici/senzational/gruiul-darii-locul-in-care-au-trait-dacii-i/
De asemenea, recomandam articolul scris de jurnalistul buzoian Florin Mitu:
http://www.adevarul.ro/locale/buzau/Misterele_cetatii_de_la_Gruiul_Darii_0_170383118.html#
Imagini ale santierelor arheologice de la Gruiul Darii si Carlomanesti:
http://www.youtube.com/watch?